

CHUYÊN ĐỀ: PHÂN SỐ

Họ tên: Lớp: 6B1/6B2 Ngày: / ... / 20....

HỖ SỐ, SỐ THẬP PHÂN, PHẦN TRĂM

I. Tóm tắt lý thuyết

1. Hỗn số

Hỗn số là một số, gồm hai thành phần: phần nguyên và phần phân số.

Lưu ý: Phần phân số của hỗn số luôn luôn nhỏ hơn 1.

VD: Phân số $\frac{7}{5}$ có thể viết dưới dạng hỗn số là $1\frac{2}{5}$

Phân số $\frac{-7}{5}$ viết dưới dạng hỗn số là $-1\frac{2}{5}$

Lưu ý: Khi viết một phân số âm dưới dạng hỗn số, ta chỉ cần viết số đối của nó dưới dạng hỗn số rồi đặt dấu “-” trước kết quả nhận được.

2. Số thập phân

- Số thập phân là một số, gồm hai phần: phần số nguyên viết bên trái dấu phẩy và phần thập phân viết bên phải dấu phẩy.

- Phân số thập phân là phân số mà mẫu là lũy thừa của 10.

Ví dụ: $\frac{-7}{10}; \frac{13}{100}; \frac{-21}{1000}; \dots$

Các phân số thập phân có thể viết dưới dạng số thập phân.

Ví dụ: $\frac{-7}{10} = -0,7; \frac{13}{100} = 0,13; \frac{-21}{1000} = -0,021; \dots$

Lưu ý: Số chữ số của phần thập phân (viết bên phải dấu phẩy) đúng bằng chữ số 0 ở mẫu của phân số thập phân.

3. Phần trăm

Những phân số có mẫu là 100 còn được viết dưới dạng phần trăm với ký hiệu %.

Ví dụ: $\frac{5}{100} = 5\%$.

II. Bài tập vận dụng

Bài 1. Viết các phân số sau dưới dạng phân số thập phân, số thập phân và phần trăm:

a. $\frac{9}{25}$

b. $\frac{17}{4}$

c. $\frac{39}{65}$

Bài 2. Viết các số thập phân sau dưới dạng phân số hoặc hỗn số.

a. 0,5

b. -0,125

c. -3,75

Bài 3. Thực hiện phép tính:

a. $8\frac{2}{9} + 3\frac{1}{3};$

b. $3\frac{1}{2} - 1\frac{1}{4};$

c. $3\frac{1}{5} - 1\frac{1}{2};$

d. $-4 - 2\frac{1}{3};$

e. $3\frac{1}{4} \cdot 2\frac{6}{13};$

f. $5\frac{1}{3} : 2\frac{2}{9};$

g. $6\frac{1}{7} \cdot 3;$

h. $10\frac{8}{9} : 2.$

Bài 4. Viết các phân số sau dưới dạng hỗn số:

a. $\frac{19}{3}$; b. $-\frac{25}{4}$; c. $-\frac{37}{9}$; d. $-\frac{134}{13}$.

Bài 5: Viết các hỗn số sau dưới dạng phân số:

a. $8\frac{1}{2}$; b. $-9\frac{3}{4}$; c. $-12\frac{2}{3}$; d. $7\frac{5}{14}$.

Bài 6: Viết các phân số sau dưới dạng số thập phân và số phần trăm:

a. $\frac{7}{20}$; b. $\frac{13}{4}$; c. $\frac{329}{188}$.

Bài 7: Viết các phần trăm sau dưới dạng số thập phân:

a. 7%; b. 49%; c. 247%.

Bài 8: Tính giá trị của các biểu thức sau đây theo cách hợp lí nhất:

a) $17\frac{2}{31} - \left(\frac{15}{17} + 6\frac{2}{31} \right)$; b) $\left(31\frac{6}{13} + 5\frac{9}{41} \right) - 36\frac{6}{13}$;
c) $27\frac{51}{59} - \left(7\frac{51}{59} - \frac{1}{3} \right)$; d) $\left(17\frac{29}{31} - 3\frac{7}{8} \right) - \left(2\frac{28}{31} - 4 \right)$.

Bài 9: Tính giá trị của các biểu thức sau:

$A = \left(5\frac{2}{5} \cdot 7\frac{7}{12} \right) \cdot \left(13\frac{8}{9} \cdot 7\frac{5}{13} \right)$; $B = 74\frac{19}{35} \cdot \frac{7}{90} + 15 \cdot \frac{16}{35} \cdot \frac{7}{90}$;
 $C = \left(3\frac{1}{15} - \frac{1}{11} \right) \cdot 11$.

III. Bài tập bổ sung

Bài 1. Hãy so sánh bốn phân số:

a. $A = \frac{222221}{222222}$; b. $B = \frac{444443}{444445}$;
c. $C = \frac{666664}{666667}$; d. $D = \frac{888885}{888889}$

Bài 2. Thực hiện phép tính:

a. $\left(17\frac{3535}{88375} - 16\frac{1001}{1365} \right) \cdot 3\frac{6}{23} + 3\frac{6}{23} : \left(5 - 1\frac{187}{253} \right)$.
b. $\frac{0,8 : \left(\frac{4}{5} \cdot 1,25 \right)}{0,64 - \frac{1}{25}} + \frac{\left(1,08 - \frac{2}{25} \right) : \frac{4}{7}}{\left(6\frac{5}{9} - 3\frac{1}{4} \right) \cdot 2\frac{2}{17}} + (1,2,0,5) : \frac{4}{5}$.

IV. Bài tập về nhà

Bài 1: (2,0 điểm) Thực hiện phép tính (tính nhanh nếu có thể)

a) $\frac{-1}{2} + \frac{-7}{24} + \frac{19}{24}$ b) $\frac{2}{3} - \frac{5}{7} \cdot \frac{14}{25}$ c) $\frac{3}{8} \cdot \frac{7}{11} + \frac{4}{11} \cdot \frac{3}{8} - 2\frac{3}{8}$ d) $\frac{4}{5} \cdot 0,25 + \left(75\% + \frac{9}{20} : \frac{8}{5} \right)$

Bài 2: (2,0 điểm) Tìm x, biết:

a) $10 - 3(x - 1) = -5$ b) $x + \frac{5}{12} = \frac{-2}{3}$ c) $\frac{2}{5} + \frac{3}{5} : x = \frac{3}{20}$ d) $\left| x - \frac{3}{7} \right| = \frac{3}{4} + \frac{1}{2}$

Bài 3: (2,5 điểm)

Nhà bạn An có mảnh đất hình chữ nhật: Chiều dài 120m, chiều rộng bằng $\frac{2}{3}$ chiều dài

- Tính diện tích mảnh đất của nhà bạn An?
- Gia đình An đã sử dụng mảnh đất đó để trồng tranh leo, cam Canh và bưởi Diễn. Biết rằng 30% diện tích mảnh đất trồng tranh leo; 45% của diện tích mảnh đất dùng trồng cam Canh và số diện tích còn lại trồng bưởi Diễn. Tính diện tích đất trồng bưởi Diễn?
- Diện tích đất trồng cam Canh gia đình An thu hoạch được 4 tấn cam Canh. Biết mỗi kg cam Canh có giá 50.000 / 1 kg. Hỏi gia đình An thu được bao nhiêu tiền bán cam Canh?

Bài 4: (3,0 điểm)

Trên nửa mặt phẳng có bờ chứa tia Ox vẽ hai tia Oy , Oz sao cho $xOy = 50^\circ$ và $xOz =$

- Trong ba tia Ox , Oy , Oz tia nào nằm giữa hai tia còn lại? Vì sao? Tính số đo ...
- Vẽ tia Om là tia đối của tia Oz . Tia Ox có là tia phân giác của góc yOm không? Vì sao?
- Vẽ tia Ot là tia phân giác của góc xOy và tia Ot' là tia phân giác của góc ... số đo góc tOt' ?

Bài 5: (0,5 điểm)

Theo biển giá bán lẻ xăng dầu, một lít xăng RON 95-IV
 Có giá 18000 đồng. Do ảnh hưởng dịch *Covid* – 19, giá
 xăng giảm 20%. Sau đó lại điều chỉnh giảm giá tiếp 10% .
 Hỏi sau 2 lần điều chỉnh giá xăng là bao nhiêu?

